Utbildningsvetenskaplig kärna: Fritidshemmet och skolans samhälleliga roll och uppdrag

Educational science: The societal role and task of school and school-age educare
15 hp

Fristående- och programkurs

9FVG05

Gäller från: 2022 VT

Fastställd av	**Huvudområde**	
Styrelsen för utbildningsvetenskap	Inget huvudområde	
Fastställandedatum	**Utbildningsnivå**	**Fördjupningsnivå**
2019-06-04	Grundnivå	G1X
Reviderad av	**Utbildningsområde**	
Utbildningsvetenskaps nämnd för kursplaner	Undervisningsområdet	
Revideringsdatum	**Ämnesgrupp**	
2021-03-08; 2019-09-10	Utbildningsvetenskap teoretiska ämnen	
Gavs första gången	**Gavs sista gången**	
VT 2019		
Institution	**Ersätts av**	
Institutionen för beteendevetenskap och lärande		

Särskild information

Kursen organiseras i fyra delområden (a) utbildningshistoria, (b) didaktik och kunskap
(c) lärares profession och skolan och fritidshemmets roll i samhället och (d) skolan och fritidshemmens värdepedagogik.

Kursen ges för

- VAL II - Vidareutbildning av lärare

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet på grundnivå

Lärandemål

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna:

- redogöra för grunddragen i skolan och fritidshemmets historiska framväxt och förändrade kunskapstraditioner i relation till profession, familj, barn och barndom

- med stöd i litteratur och erfarenhet diskutera vad som kännetecknar läraruppdraget i fritidshem och skola

- diskutera fritidshem och skola som institution och dess utbildningsuppdrag

- relatera lärares uppdrag till samhällets styrdokument, FN:s konvention om barnets rättigheter samt barn som demokratiska aktörer

- diskutera skolans värdepedagogiska och demokratiska fostransuppdrag samt lärares yrkesetik

- identifiera centrala kunskapsområden inom didaktik

- diskutera kunskap och hur kunskap väljs ut och organiseras i skola och fritidshem

- redogöra för hur social kategorisering bidrar till inkludering och exkludering i ett historiskt och samtida perspektiv

- visa grundläggande färdigheter i vetenskapligt skrivande

Kursinnehåll

I kursen tas utgångspunkt i de studerandes egna erfarenheter, barndom samt uppfattningar om vad som kännetecknar läraruppdraget. Skolan och fritidshemmet som institution behandlas övergripande liksom perspektiv på barn, lärarprofessionen, lärande, fostran, omsorg och undervisning samt relationen mellan lärare och elever. Centrala delar i kursen är skolan och fritidshemmets historiska framväxt, de didaktiska frågorna liksom normativa och kritiska perspektiv på den pedagogiska verksamheten. Vidare diskuteras kunskap och hur kunskap väljs ut och organiseras i skolan och fritidshemmet. Relationer mellan ålder, genus, etnicitet, klass, liksom begrepp som normalitet–avvikelse är genomgripande teman. Skolan och fritidshemmets roll i förhållande till samhällets inkludering, exkludering och kategorisering av barn studeras.

I kursen problematiseras skolans och fritidshemmets olika samhälleliga funktioner och uppdrag såsom lärande, fostran och omsorg. Den politiska styrningen problematiseras också ur ett lokalt, nationellt och internationellt perspektiv med tonvikt på demokratins grunder, grundläggande värden och medborgarskap. Skolans värdepedagogik och lärarens yrkesetik diskuteras och problematiseras utifrån det demokratiska uppdraget. Vidare behandlas samspelet mellan utbildningssystemet och samhällets styrsystem, läroplansteori, lagar och förordningar, lärarnas uppdrag i relation till barn som demokratiska aktörer. FN:s konvention om barnets rättigheter (UNCRC) i relation till begrepp som barnperspektiv och barns perspektiv belyses.

Undervisnings- och arbetsformer

I kursen övas kritiskt förhållningssätt samt vetenskapligt skrivande. Digitala presentationsformer används och muntlig framställning övas.

Examination

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, grupparbeten och självständiga studier. Huvuddelen av undervisningen sker på distans med hjälp av lärplattform.

Gäller för alla kurser oavsett betygsskala.

- Studerande som underkänts två gånger på kursen eller del av kursen har rätt att begära en annan examinator vid förnyat examinationstillfälle.

Om kursen har tregradig betygsskala (U – VG) gäller följande:

- Studerande som godkänts i prov får ej delta i förnyat prov för högre betyg.

För kurser där obligatoriska moment ingår gäller följande:

- Om det finns särskilda skäl, och om det med hänsyn till det obligatoriska momentets karaktär är möjligt, får examinator besluta att ersätta det obligatoriska momentet med en annan likvärdig uppgift.

Om LiU: s koordinator för studenter med funktionsnedsättning har beviljat en student rätt till anpassad examination vid salstentamen har studenten rätt till det.

Om koordinatorn har gett studenten en rekommendation om anpassad examination eller alternativ examinationsform, får examinator besluta om detta om examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Examinator får också besluta om anpassad examination eller alternativ examinationsform om examinator bedömer att det finns synnerliga skäl och examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Betygsskala

Tregradig skala, U, G, VG

Övrig information

Kursen reviderad 2020-04-02; Dnr LiU-2020-01361
Planering och genomförande av kurs skall utgå från kursplanens formuleringar. Den kursvärdering som skall ingå i varje kurs skall därför behandla frågan om hur kursen överensstämmer med kursplanen.

Kursen bedrivs på ett sådant sätt att både mäns och kvinnors erfarenhet och kunskaper synliggörs och utvecklas.

Om det föreligger synnerliga skäl får rektor i särskilt beslut ange förutsättningarna för, och delegera rätten att besluta om, tillfälliga avsteg från denna kursplan.

Om undervisnings- och examinationsspråk

Undervisningsspråk visas på respektive kurstillfälle på fliken "Översikt". Examinationsspråk relaterar till undervisningsspråk enligt nedan:

- Om undervisningsspråk är Svenska ges kursen i sin helhet eller till stora delar på svenska. Observera att även om undervisningsspråk är svenska kan delar av kursen ges på engelska. Examinationsspråk är svenska.
- Om undervisningsspråk är Svenska/Engelska kan kursen i sin helhet ges på engelska vid behov. Examinationsspråk är svenska om kursen ges på svenska eller engelska om kursen ges på engelska.
- Om undervisningsspråk är Engelska ges kursen i sin helhet på engelska. Examinationsspråk är engelska.